

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO w miejscowości Kruszką

organ sporządzający:

Wójt Gminy Cekcyn

wykonawca:

**Pracownia Ochrony Środowiska
i Systemów Informacji Geograficznej
GEOECOM**

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko

czerwiec 2023 – lipiec 2025

1.	WSTĘP	5
2.	OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW	6
3.	OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU	9
4.	CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU	9
5.	OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU	10
6.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY	12
6.1.	Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją	12
6.2.	Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu	14
6.3.	Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi	14
6.4.	Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych	14
7.	CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	15
8.	CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	16
9.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	16
10.	OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000	22
11.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	22
12.	INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY	22
13.	PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU	23
14.	OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000	23
15.	ANALIZA WARIANTOWA	24
16.	WNIOSKI	25
17.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	25
18.	OŚWIADCZENIE	26
19.	LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	27

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. WSTĘP

Niniejsza prognoza jest częścią procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowywanego na podstawie uchwały nr XXXVI/369/22 Rady Gminy Ciekyn z dnia 23 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kruszką. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko opiera się o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) – zwanej dalej „ustawą ooś”.

Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów – Pauliny Mateckiej i Jakuba Makarewicz. W opracowaniu Prognozy wykorzystano materiały źródłowe, których wykaz zamieszczono na końcu opracowania.

Obligatoryjny zakres prognozy oddziaływania na środowisko opracowywanej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego precyzuje art. 51 ustawy ooś. Zakres ten został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Organy nie wniosły zmian w zakresie prognozy w przedmiotowej sprawie, w stosunku do zakresu zawartego w ustawie ooś.

Prognoza sporządzona została według zaleceń zawartych w podręczniku „Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych” M. Kistowskiego i M. Pchałka (2009). Obejmuje ona cztery części podstawowe i piątą – podsumowującą, na które składają się:

Część dokumentacyjno-analityczna, polegająca na określeniu metod sporządzania prognozy, omówieniu treści ocenianego projektu dokumentu planistycznego oraz celów sformułowanych w innych przyjętych lub wcześniej przygotowanych dokumentach dotyczących przestrzeni przedmiotowego obszaru, a także na charakterystyce stanu środowiska oraz problemów ochrony środowiska (szczególnie odnoszących się do obszarów i obiektów chronionych w świetle u.o.p.) w obszarze objętym opracowaniem.

- Część dotycząca oceny zgodności z innymi dokumentami, polegająca na ocenie wewnętrznej zgodności dokumentu, sposobu uwzględnienia w analizowanym dokumencie celów (w szczególności dotyczących ochrony środowiska) sformułowanych w innych dokumentach dotyczących opracowywanego obszaru, a także ocenie sposobu uwzględnienia w ocenianym dokumencie problemów ochrony środowiska występujących na analizowanym obszarze, szczególnie dotyczących ochrony przyrody.
- Część oceny oddziaływania na środowisko, która obejmuje określenie przewidywanych znaczących oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, ludzi oraz wybrane elementy środowiska „zbudowanego” oraz na cele i przedmiot ochrony, jak i integralność oraz spójność obszarów Natura 2000.
- Część konkluzji i wskazań dotyczących zmian projektu dokumentu, stanowiących kluczowe wnioski z przeprowadzonej oceny, zawierające w szczególności charakterystykę oddziaływań i ich istotności (w tym dla gatunków i siedlisk o znaczeniu priorytetowym) oraz propozycje: 1) działań łagodzących, 2) rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w ocenianym dokumencie, w tym odrębnie dla działań mogących powodować znaczące negatywne skutki dla celów i przedmiotów ochrony oraz integralności i spójności obszarów N2000, 3) działań kompensujących negatywne skutki dla środowiska, a szczególnie dla obszarów N2000, 4) metod monitorowania skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu planistycznego dla środowiska.
- Część podsumowująca, zawierająca wnioski z wcześniej przeprowadzonych etapów.

Główną częścią prognozy jest identyfikacja źródeł zagrożeń oraz określenie przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych

i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na środowisko i jego poszczególne elementy z uwzględnieniem zależności między nimi.

Prognoza jest wysoko specjalistycznym instrumentem posiadającym wszystkie cechy analizy systemowej. Jako taka stosuje metody otwarte, dostosowane do rodzaju i charakteru analizowanego dokumentu - tj. projektu zmiany planu. Jej zadaniem jest wskazywanie i przedstawianie skutków środowiskowych związanych z przyszłym uchwaleniem przez decydentów projektu planu oraz sposobów uniknięcia niepożądanych skutków działań.

Prognoza do projektu planu nie jest dokumentem, który w sposób ilościowy wskazuje presje i oddziaływania, wynikające z realizacji zapisów planu, a pokazuje, na przykładzie konkretnych przykładów, ogólny kierunek, w którym zmierzać będą przyszłe problemy środowiskowe wynikające z realizacji dokumentu. Jest to wynikiem stosunkowo ogólnych danych o przyszłych inwestycjach, szczególnie w odniesieniu do szczegółów technicznych, które mogą mieć istotne znaczenie dla wielkości wywieranych presji środowiskowych. Skupiono się zatem na określeniu jakościowym kierunków przemian oraz poddano charakterystyce cechy poszczególnych oddziaływań.

2. OPIS ZAWARTOŚCI OCENIANEGO DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZAWARTYCH W NIM CELÓW

Obszar objęty projektem planu obejmuje działkę ewidencyjną nr 558/2 zlokalizowaną we wsi Kruszk, nad Jeziorem Wielkim Cekcyńskim. Użytkowanie terenu jest typowo wiejskie – w strukturze użytkowania występują tereny otwarte, rolne, a urozmaicenie stanowi zieleń wysoka. W granicach opracowania nie występuje zabudowa ani inne elementy antropogeniczne. Tereny nie zostały do tej pory zagospodarowane w określony sposób. Grunty w granicach obszaru zaklasyfikowano głównie do IV klasy bonitacyjnej, czyli gleb ornych średnich. Lokalnie występują także płaty gleb klasy III, charakteryzujący się wyższą wartością rolniczą, a także fragmenty gleb klasy V. Nawiązując do sposobu użytkowania terenu w okolicy analizowanego obszaru oraz potencjału wynikającego z jego dogodnego położenia nad jeziorem, w otoczeniu malowniczych borów sosnowych należących do obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie, planuje się w jego granicach rozwój usług turystyki i zabudowy mieszkaniowej, przy zachowaniu najcenniejszych gleb w użytkowaniu rolniczym z zakazem zabudowy.

W uchwale nr XXXVI/369/22 Rady Gminy Cekcyn z dnia 23 września 2022 r. postanowiono, iż celem sporządzenia niniejszego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobu ich zagospodarowania i zabudowy. Na etapie sporządzania dokumentu planowano przeznaczyć obszar na tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej. Obszaru nie objęto do tej pory innym planem miejscowym.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania fizyczne, przyrodnicze oraz wynikające z dotychczasowego zagospodarowania przestrzeni, obszar planu został podzielony na tereny funkcjonalnoprzestrzenne, charakteryzujące się odmiennymi warunkami, wpływającymi na ich obecne i docelowe przeznaczenie, zagospodarowanie i użytkowanie. Jednostki te są wyraźnie zdefiniowane w strukturze przestrzennej. W granicach projektu miejscowego planu wyznaczono tereny:

- **UT** – teren usług turystyki,
- **UT-MN** – teren usług turystyki lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- **RN** – teren rolnictwa z zakazem zabudowy,
- **KR** – teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

Rozwiązania przyjęte w ocenianym dokumencie

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz kształtowania krajobrazu w granicach obszaru objętego projektem planu ustalono, że obowiązuje zagospodarowanie terenu prowadzące do utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych i różnorodności form krajobrazowych. Zakres prac ziemnych podczas realizacji ustaleń planu powinien w maksymalnym stopniu sankcjonować istniejące ukształtowanie terenu. Ustalono, że działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony przyrody oraz ochrony jakości wód podziemnych. Kwestię dopuszczalnych poziomów natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progową poziomu hałasu dla terenów według ich przeznaczenia należy rozpatrywać zgodnie z przepisami odrębnymi, dodatkowo ustalono, że budynki należy skutecznie zabezpieczać przed hałasem i drganiami. W granicach obszaru zakazano lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, zgodnych z przepisami odrębnymi.

Projekt planu reguluje zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Ustalenia te mają zasadnicze znaczenie w kontekście ochrony walorów krajobrazowych, a także zasobów przyrody. Jest to ważne ze względu na fakt, iż analizowany obszar znajduje się w granicach Obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie oraz otulinie Tucholskiego Parku Krajobrazowego, względem których w projekcie planu zawarto odesłanie do odpowiednich przepisów odrębnych. Ponadto w planie uwzględniono również położenie analizowanego obszaru w sąsiedztwie Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego, dlatego też zawarto odesłanie do przepisów odrębnych w zakresie grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, a także przechodzenia przez niezagrodzony obszar. Ponadto uwzględniono położenie obszaru w zasięgu krajobrazu priorytetowego 04-314.73-06, wyznaczonego w Audycie krajobrazowym województwa kujawsko-pomorskiego.

W projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego większość obszaru przeznaczono pod usługi turystyki (teren UT) rozumiane jako działalność usługowa, obejmująca działalność związaną z obsługą tego terenu, w tym hotelarstwo, gastronomia, informacja turystyczna, sanitariaty, handel, tereny sportowo-rekreacyjne, kompleksy domków wypoczynkowych o jednolitej formie architektonicznej stanowiące ośrodek obsługi turystów, plaża, pomosty, tarasy widokowe, stacja wodna dla kajaków wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, a także uzupełniające dla tych terenów tymczasowe bądź stałe funkcje parkingowe oraz zaplecze gospodarcze i techniczne itp. W planie wyznaczono również teren usług turystyki lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (teren UT-MN), przy czym zaznaczono, że funkcje mogą występować samodzielnie lub wspólnie. Na przedmiotowym obszarze dopuszczono realizację terenowych urządzeń sportu i rekreacji, placu zabaw oraz zieleni towarzyszącej. Wprowadzono zakaz lokalizacji funkcji i obiektów niezwiązanych z podstawowym przeznaczeniem terenu i jego obsługą z wyłączeniem inwestycji celu publicznego.

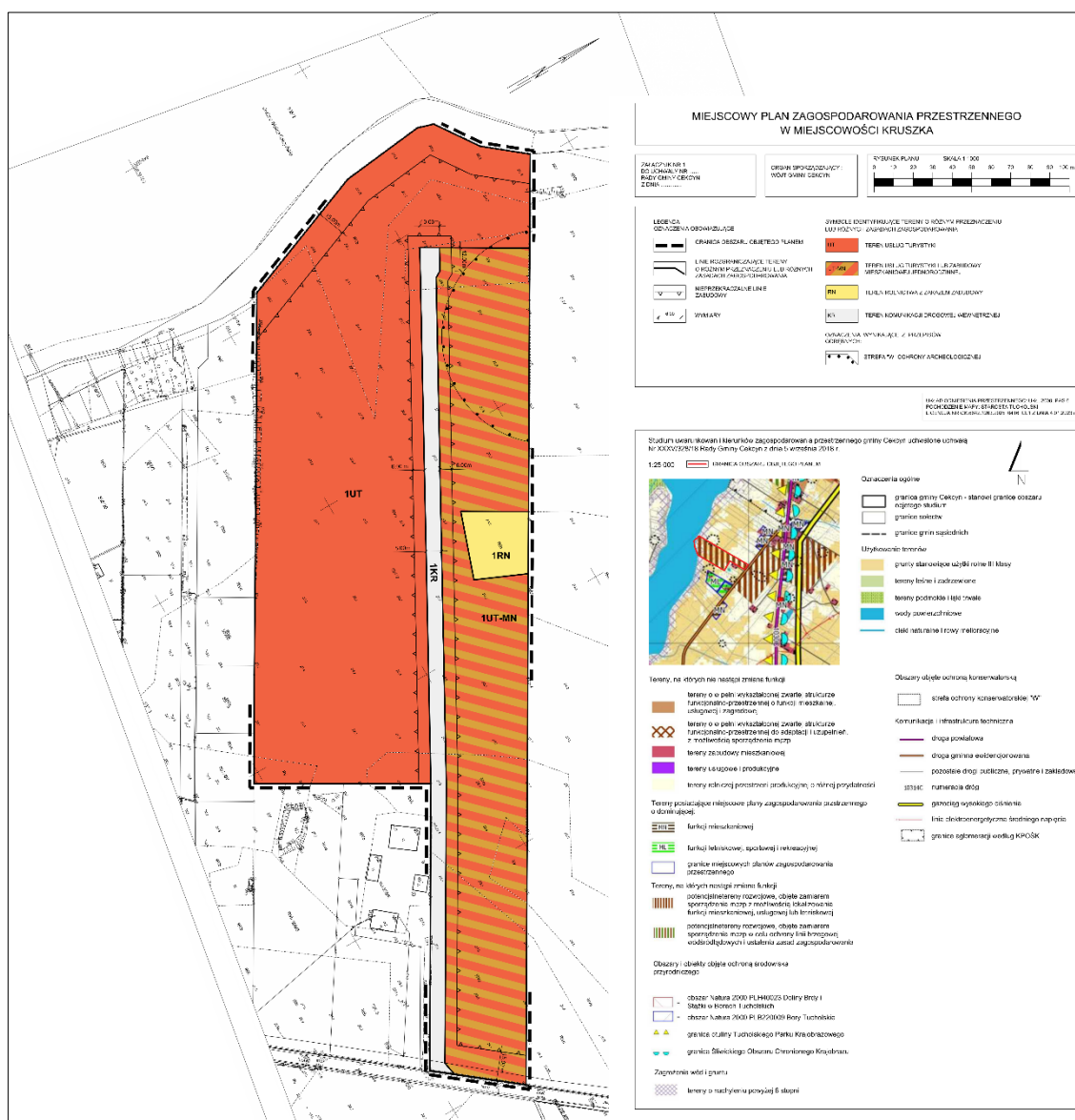
O harmonijny wygląd obszaru zadbano dzięki określeniu zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu, w tym intensywność zabudowy, nieprzekraczalne linie zabudowy czy udział powierzchni biologicznie czynnej, dając wyraz zasadom zrównoważonego rozwoju i nawiązując do walorów estetycznych krajobrazu. Dla terenu UT przewidziano możliwość lokalizowania zabudowy o wysokości do 12 m. Dla terenu UT-MN przewidziano możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej o wysokości do 10 m (dwie kondygnacje nadziemne), zabudowy gospodarczej, garażowej lub gospodarczo-garażowej o wysokości do 5 m, a także zabudowy usługowej – do 12 m. Określono spójną kolorystykę dla elewacji, tynków (w barwach pastelowych, w szczególności odcienie: bieli, szarości i beż) oraz kolorystykę pokryć dachowych zbliżoną do barw naturalnych (terakota, bordo, brąz, szarość, czerń). Wykluczono stosowanie barw intensywnych i jaskrawych. Ustalono także minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30% na terenie UT oraz 40% na terenie UT-MN.

W projekcie planu utrzymano fragment gruntów rolnych o wysokiej wartości użytkowej, zaklasyfikowanych do klasy bonitacyjnej IIb. Tereny te przeznaczano pod teren rolnictwa z zakazem zabudowy (z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej, z zachowaniem przepisów odrębnych). W jego granicach dopuszczono wyłącznie rolnicze użytkowanie terenu. Takie rozwiązanie sprzyja zachowaniu potencjału produkcyjnego gruntów oraz racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony zasobów naturalnych.

W planie zadbano również o ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, ze względu na obecność strefy ochrony archeologicznej, wobec której nakazano stosować wymogi przepisów odrębnych.

W projekcie planu zawarto ustalenia odnośnie infrastruktury technicznej. Dopuszczono możliwość budowy, rozbudowy i przebudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej. Określono zasady obsługi w zakresie zaopatrzenia w wodę, gaz, energię elektryczną i ciepłą, uregulowano kwestię odprowadzania ścieków i wód opadowych oraz gromadzenia odpadów.

Ponadto zadbano o rozwiązania w zakresie obsługi komunikacyjnej poprzez istniejącą drogę publiczną klasy dojazdowej zlokalizowaną w sąsiedztwie opracowania oraz projektowaną drogę wewnętrzną (KR). W granicach terenu KR obowiązuje zakaz wznoszenia obiektów kubaturowych nie związanych z infrastrukturą techniczną.

Rysunek 1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kruszką – część graficzna w pomniejszeniu

3. OCENA I DEFINICJA PROBLEMÓW ŚRODOWISKOWYCH OBSZARU

Generalnie stan środowiska w opisywanym obszarze odpowiada środowiskom terenów wiejskich, rolnych z udziałem zieleni wysokiej i wód powierzchniowych. Przedmiotowe tereny nie zostały do tej pory objęte projektem miejscowego planu. Projekt planu ma z jednej strony charakter rozwojowy, ponieważ dopuszcza możliwość powstania nowej zabudowy, na terenach do tej pory niezabudowanych, otwartych, w sąsiedztwie Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego. Z drugiej natomiast konserwujący przestrzeń, poprzez wyznaczenie terenu rolnictwa z zakazem zabudowy. Biorąc pod uwagę dostępność komunikacyjną obszaru, korzystne pod względem morfometrycznym i inżynierskim warunki, wprowadzenie nowych funkcji i zabudowy jest odpowiednie z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju.

Przedmiotowe tereny położone są na wysoczyźnie morenowej zbudowanej z glin zwałowych. W związku z tym utwory przypowierzchniowe zapewniają dobrą ochronę przed zanieczyszczeniem wód podziemnych, jednak należy podejmować działania mające na celu niedopuszczenie do pogorszenia jakości środowiska wodno-gruntowego, zwłaszcza, że obszar planu położony jest w zlewni bezpośredniej Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego. Warunki i zagospodarowanie zlewni bezpośredniej jest kluczowe dla zachowania dobrej jakości wód jeziora, w związku z czym ustalenia projektu planu powinny dążyć do ochrony wód przed migracją związków biogennych po powierzchni terenu lub w warstwie przypowierzchniowej gruntu. Wobec powyższego należy zadbać o racjonalne rozwiązania w zakresie gospodarki wodami opadowymi, roztopowymi oraz ściekami komunalnymi.

Ze względu na położenie analizowanego obszaru w sąsiedztwie drogi gminnej o nieznacznym natężeniu ruchu nie jest on narażony na duży hałas oraz emisję gazów i pyłów do powietrza. Obecnie w granicach działki nie występuje zabudowa, jednak w przyszłości, aby minimalizować oddziaływanie potencjalnych obiektów, należy wskazywać potrzebę stosowania nisko- lub bezemisyjnych nośników energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło. W zależności od rodzaju przyszłego zagospodarowania, zabudowy, należy mieć na uwadze wprowadzenie rozwiązań ograniczających negatywny wpływ hałasu na mieszkańców, np. wprowadzenie zieleni izolacyjnej, która pełniłaby również funkcje estetyczną.

Analizowany obszar posiada korzystne walory widokowe, co zawdzięcza głównie położeniu nad Jeziorem Wielkim Cekcyńskim oraz niewielkim przekształceniom terenu. W związku z tym należy zadbać o należyłą ochronę linii brzegowej zbiornika i roślinności, która go otacza, ze względu na potrzebę zachowania wykształconego ekosystemu oraz walorów krajobrazowych. Wskazane jest również wprowadzenie zagospodarowania odpowiadającego wymogom architektonicznym zabudowy występującym w okolicy oraz pozostawienie otwartych osi widokowych na wody powierzchniowe.

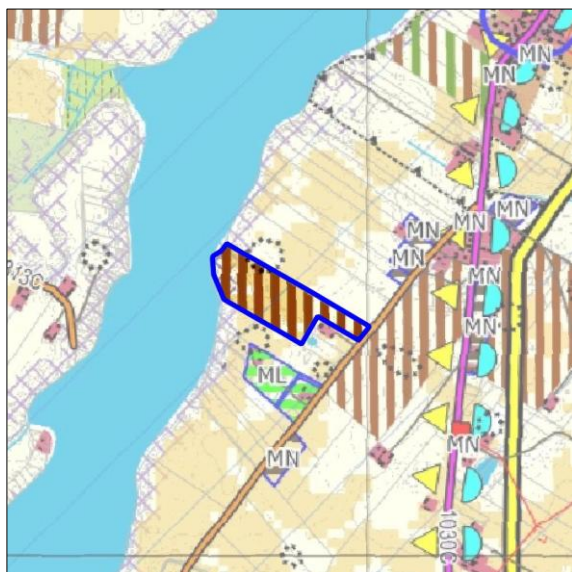
4. CELE OKREŚLONE W INNYCH DOKUMENTACH DOTYCZĄCYCH OBSZARU MIEJSCOWEGO PLANU

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn zostało przyjęte uchwałą nr XXXV/328/18 Rady Gminy Cekcyn z dnia 5 września 2018 r. W ww. studium przedmiotowe tereny znajdują się w granicach strefy funkcjonalno-przestrzennej „A” – wielofunkcyjnej.

Ustalenia Studium dla danej jednostki przewidują m.in.: przekształcenia i uzupełnienia zabudowy w obrębie istniejącego zainwestowania, mające na celu podniesienie standardów i walorów architektonicznych obiektów; wsie sołeckie jako miejsce koncentracji mieszkalnictwa, usług podstawowych i działalności produkcyjno-usługowej w granicach zabudowy wsi i potencjalnych terenów rozwojowych; zagospodarowanie terenów rozwojowych w sposób respektujący wysokie walory krajobrazowe, szczególnie w kontekście form ukształtowania terenu w pobliżu jezior polodowcowych i terenów leśnych; przebudowę, rozbudowę i budowę urządzeń z zakresu infrastruktury technicznej w celu ochrony środowiska przyrodniczego na warunkach określonych

w ustaleniach ogólnych; rozwój nowych działalności gospodarczych, w szczególności związanych z obsługą rolnictwa, turystyką, agroturystyką, przetwórstwem rolno-spożywczym oraz produkcją drzewną; realizację infrastruktury sportowej i rekreacyjnej na potrzeby lokalnej społeczności.

Rysunek 2. Fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn (obszar objęty projektem planu zaznaczono niebieskim kolorem)

5. OPIS I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU PLANU

Obszar opracowania znajduje się we wsi Kruszką, w centralnej części gminy Cekcyn. Pod względem administracyjnym jest to wschodnia część powiatu tucholskiego i północ województwa kujawsko-pomorskiego. Biorąc pod uwagę zaktualizowaną regionalizację fizycznogeograficzną (Solon, Borzyszkowski, i in., 2019) przedmiotowy obszar znajduje się w północno-zachodniej części mezoregionu Wysoczyzna Świecka (314.73), należącego do makroregionu Pojezierze Południowopomorskie (314.6-7).

Rysunek 3. Ortofotomapa z podziałem katastralnym przedstawiająca obszar objęty projektem planu (czarna linia przerywana; źródło: geoportal.gov.pl)

Obszar opracowania, tj. działka ewidencyjna nr 558/2 zajmuje powierzchnię około 5,1 ha. Na wschodzie obszar przylega do drogi gminnej nr 10322C, z kolei na zachodzie tereny planu przylegają do linii brzegowej Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego. W stanie obecnym nie występuje tam zabudowa ani inne elementy antropogeniczne, a jedyne urozmaicenie stanowi zieleń wysoka w pobliżu jeziora. Przedmiotowe tereny zlokalizowane są w obrębie terenów wysoczyznowych, grunty w granicach działki zaklasyfikowano głównie do klasy IV, czyli gleb ornych średnich. Lokalnie występują niewielkie płyty klasy IIIb i V. W najbliższym otoczeniu obszaru występują tereny otwarte, rolne, ale również zabudowane – z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową, a ze względu na jezioro także letniskową.

Panujący tu **topoklimat** należy do topoklimatów terenów otwartych, płaskich, rolnych. Charakterystyczne jest dla niego występowanie korzystnych warunków termicznych oraz wilgotnościowych, a także dobre przewietrzanie - są to tereny o predyspozycjach do rozwoju budownictwa. Istotnym czynnikiem topoklimatycznym są wody powierzchniowe – Jezioro Wielkie Cekcyńskie, zwiększające wilgotność powietrza. Biorąc pod uwagę ogólne warunki topoklimatyczne, jest to obszar o korzystnych predyspozycjach rozwoju.

Pod względem morfologicznym analizowany obszar znajduje się na obrzeżach Wysoczyzny Świeckiej, która przechodzi w obniżenie rynny cekcyńskiej. Obszar opracowania położony jest na wysokości 101-114 m n.p.m. Najwyżej położone tereny (113-114 m n.p.m.) zlokalizowane są na wschodzie. Znaczna część analizowanego terenu ma wysokości kształtujące się w zakresie 110-112 m n.p.m. Teren opada w kierunku zachodnim/północno-zachodnim, w stronę jeziora raczej stromo, gdzie osiąga około 101 m n.p.m. Średni spadek w tej części analizowanej działki wynosi nawet do 8%, na pozostałym obszarze kształtuje nie przekracza 3%.

Ukształtowanie powierzchni nie nosi śladów znacznych przekształceń, do tej pory obszar wykorzystywany był jako grunty orne. Generalnie obszar nie jest zagrożony osuwiskami, nie występuje ryzyko uruchomienia powierzchniowych ruchów masowych, poza terenami położonymi w strefie krawędziowej rynny polodowcowej, gdzie spadki lokalnie mogą wynosić 8%.

Na analizowanym obszarze **utwory powierzchniowe** reprezentowane są przez czwartorzędowe gliny zwałowe. Lokalnie, na kontakcie wysoczyzny i rynny polodowcowej, mogą występować piaski deluwialne. Głębiej w profilu występują naprzemiennie warstwy glin zwałowych i piasków starszych zlodowaceń. Utwory te zdeponowane zostały na mioceńskich piaskach kwarcowych, mułkach piaszczystych, mułkach z soczewkami węgla brunatnego formacji krajeńskiej, adamowskiej i poznańskiej.

Wymienione utwory generalnie cechują się korzystnymi parametrami geologiczno-inżynierskimi i nie stanowią potencjalnego zagrożenia geotechnicznego dla budynków. Nie stwierdzono występowania utworów biogenicznych. W granicach obszaru opracowania planu nie stwierdzono występowania złóż kopalin, a także obszarów i terenów górniczych.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza granicami wyznaczonych głównych **zbiorników wód podziemnych**. Zgodnie z podziałem Polski na 172 jednolite części wód podziemnych obszar opracowania zlokalizowany jest w obrębie JCWPd nr 36 (PLGW200036).

Wody podziemne zalegają na głębokości dochodzącej do około 5 m p.p.t na wschodzie i do około 1 m p.p.t. na zachodzie. Spływ podziemny odbywa się w kierunku zachodnim/północno-zachodnim, bezpośrednio do Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego. Budowa geologiczna determinuje, poza występowaniem poziomów wodonośnych, również odporność układu hydrogeologicznego na przedostawanie się zanieczyszczeń z powierzchni terenu do wód podziemnych. Układ odporności jest tutaj silny – utwory powierzchniowe zapewniają izolację i ograniczają przedostawanie szkodliwych substancji do podłoża.

Analizowany obszar leży w granicach Jednolitej Części **Wód Powierzchniowych** Szumionka (PLRW20001729259299) o statusie silnie zmienione części wód. Szumionka znajduje się poza obszarem objętym analizą. Przedmiotowe tereny znajdują się również w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Jeziornych Cekcyńskie Wielkie (LW20395) o statusie

naturalnej części wód. Na analizowanych terenach nie występują powierzchniowe obiekty hydrograficzne.

Zgodnie z danymi Krajowego zarządu Gospodarki Wodnej przedmiotowe tereny znajdują się poza wyznaczonym obszarem zagrożenia powodziowego.

Flora analizowanego obszaru nie wykazuje większego zróżnicowania. W granicach przedmiotowego terenu dominują użytki rolne, a strukturę przyrodniczą uzupełnia roślinność nadjeziorna oraz zieleń wysoka. Grunty orne zajęte są przez uprawy, którym towarzyszą pospolite gatunki segetalne, takie jak chaber bławatek *Centaurea cyanus*, mak polny *Papaver rhoeas* czy pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*. Analizowany obszar stanowią tereny otwarte, niezagospodarowane, na które oddziałują czynniki antropogeniczne np. droga czy sąsiadująca zabudowa. W związku z tym spotykane są tam również gatunki ruderalne np. bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, krwawnik pospolity *Achillea millefolium*, mniszek lekarski *Taraxacum officinale*, babka zwyczajna *Plantago major*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*, mlecz polny *Sonchus arvensis* oraz różne gatunki traw.

Warstwa roślinności jest niemal jednorodna na całym obszarze. Urozmaicenie stanowią pojedyncze drzewa zlokalizowane przy południowej granicy. Analizowany obszar graniczy od zachodu z Jeziorem Wielkim Cekcyńskim. W najbliższym otoczeniu jeziora występują fragmenty porośnięte drzewami i roślinnością niską, krzewiastą, rozwijającą się w sposób niekontrolowany. Do występujących tam drzew zaliczyć można brzozę *Betula*, topolę *Populus*, sosnę *Pinus*, wierzbę *Salix*. Obok roślinności trawiastej, krzewów oraz zieleni wysokiej spotykana jest również roślinność hydrofilna.

Obszar objęty opracowaniem nie przedstawia korzystnych warunków pod względem stałego bytowania **fauny**. Warunki siedliskowe mogą być sprzyjające dla ptaków czy gryzoni, jednak nie ma tu terenów, które mogłyby zasiedlać na stałe większa zwierzyna. Na terenach rolnych można spodziewać się mniejszych zwierząt, takich jak niewielkie gryzonie prowadzące głównie tryb nocny np. mysz polna *Apodemus agrarius*, mysz badyłarka *Micromys minutus* czy drobne ssaki, np. zajęce *Lepus europaeus*. Biorąc pod uwagę występowanie w bliskim sąsiedztwie analizowanego obszaru wód powierzchniowych oraz lasów może być on wykorzystywany przez ornitofaunę jako trasa przelotu, miejsce żerowania czy okresowego bytowania.

Na analizowanym obszarze nie występują **obiekty zabytkowe** wpisane do rejestru lub ewidencji. Nie stwierdzono występowania strefy ochrony konserwatorskiej. W granicach obszaru występuje jednak strefa ochrony archeologicznej „W”.

6. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

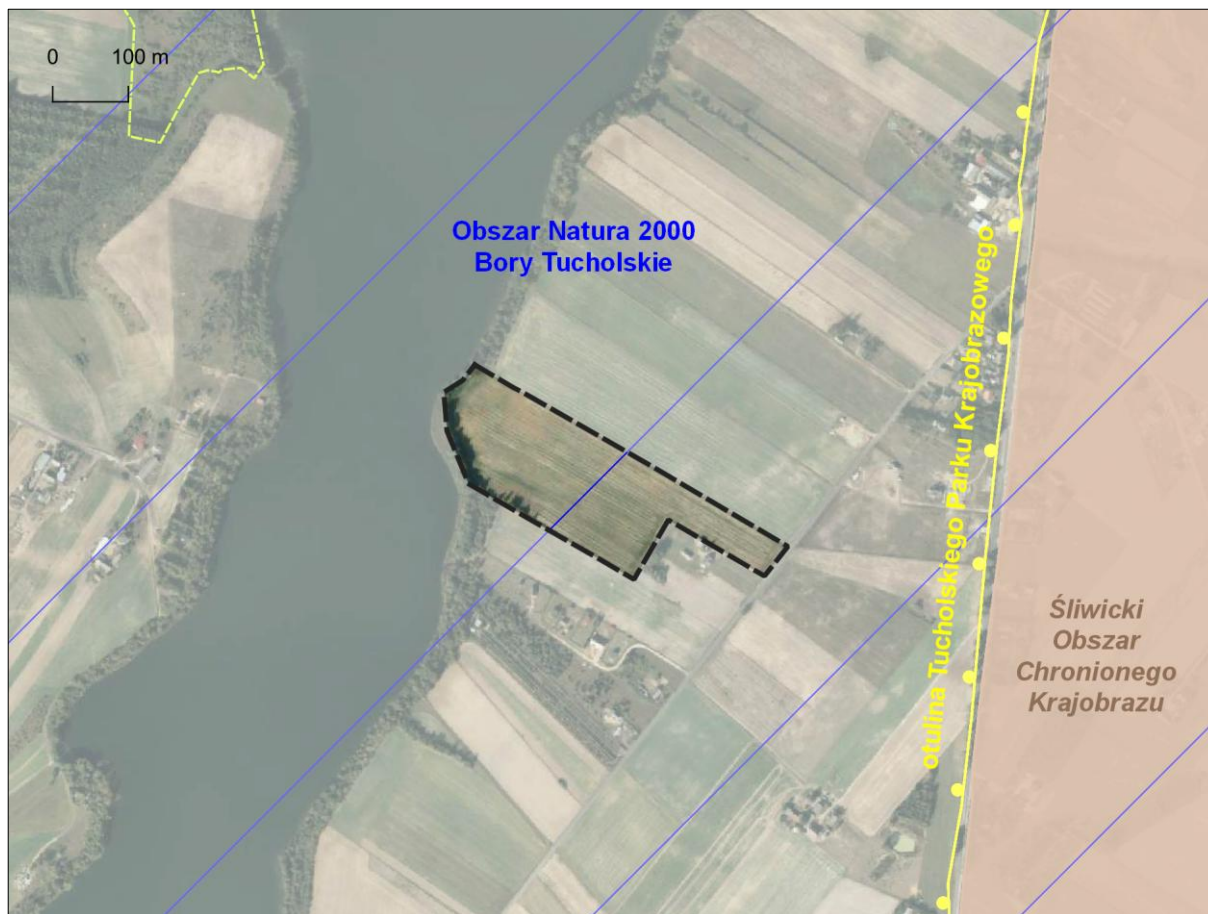
6.1. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją

Wśród form ochrony przyrody wskazanych przez ustawę o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.) obszar objęty opracowaniem zawiera się w granicach Otuliny Tucholskiego Parku Krajobrazowego oraz Obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009.

Tucholski Park Krajobrazowy (TPK) został utworzony w 1985 r. Celem jego powołania była ochrona części obszaru Borów Tucholskich ze względu na rzadkie i chronione gatunki grzybów, roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze, ponadto ochrona historycznych śladów kultury materialnej regionu dla ich zachowania i popularyzacji w warunkach zrównoważonego rozwoju. Aktualnym aktem regulującym jego funkcjonowanie jest rozporządzenie nr 59/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Tucholskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2006 r. Nr 58, poz. 1196). Dla TPK obowiązuje plan ochrony, przyjęty rozporządzeniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Tucholskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2009 r. Nr 34, poz. 716).

Dla Tucholskiego Parku Krajobrazowego wyznaczono otulinę. Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) otulina jest strefą ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu

zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. W związku z tym kluczową kwestią w kontekście projektu planu będzie ochrona wartości estetycznych krajobrazu i środowiska Tucholskiego Parku Krajobrazowego przed możliwymi niekorzystnymi skutkami działalności gospodarczej.

Rysunek 4. Obszar objęty projektem planu (czarna linia przerywana) na tle form ochrony przyrody (kolor zielony oznacza użytek ekologiczny; źródło: geoportal.gov.pl, Geoserwis GDOŚ)

Obszar Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 - obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia) został utworzony w 2008 r. Obszar jest dość jednolitą równiną sandrową, rozciętą dolinami Brdy i Wdy oraz urozmaiconą licznymi jeziorami, oczkami wodnymi i wzniesieniami o charakterze moreny dennej. Dominują siedliska leśne, przede wszystkim bory sosnowe. Typowy obszar młodogłacjalny, obejmujący w większości jałowe piaski. Rzeźba terenu ostoi jest urozmaiconą, występują tu wysoczyzny i rozległe wzgórza, liczne pagórki oraz doliny i rynny. Sieć wodna jest silnie rozwinięta (wody zajmują około 14% powierzchni). Ostoję odwadnia rzeka Brda wraz ze swymi licznymi dopływami, z których najważniejszym jest Zbrzyca. Wiele rzek charakteryzuje duży spadek i silny prąd. Wśród jezior liczne są jeziora przepływowe połączone z systemem wodnym Brdy. W sumie jest około 60 jezior, w tym największe Charzykowskie - 1363 ha, zaś najgłębsze Ostrowite - 43 m. Lasy stanowią około 70% obszaru, są to przede wszystkim bory świeże, ale także bagienne i suche; występują też grądy, lasy bukowo-dębowe, łęgi i olsy, a także liczne torfowiska. Grunty orne, łąki i pastwiska pokrywają około 15% terenu.

W ostoi występuje co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 6 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Gniazduje tu 107 gatunków ptaków. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik, kania czarna, kania ruda, podgorzałka, puchacz, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, zimorodek, żuraw, gągoł, nurogęs, tracz długodzioby; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje błotniak stawowy. W okresie wędrówek występuje na tym obszarze co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego łabędzia krzykliwego (do 400 osobników) i żurawia (do 1800 osobników na noclegowisku). Ponadto, w ostoi

występuje największe w skali regionu skupienie jezior lobeliowych. Ochronie podlegają dobrze zachowane torfowiska i zbiorowiska leśne, stanowiska licznych gatunków rzadkich i zagrożonych, w tym gatunków reliktowych, a także bogata chiropterofauna. Dla obszaru sporządzono plan zadań ochronnych, przyjęty zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r. poz. 1183) z późn. zm.

6.2. Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu

Analizowany obszar obejmuje tereny otwarte, rolne z towarzyszącą zielenią wysoką, zlokalizowane nad Jeziorem Wielkim Cekcyńskim. Ocena walorów krajobrazowych terenu, wprawdzie subiektywnie, ale odnosi się do szeroko rozumianego pojęcia estetyki krajobrazu i zrównoważonego zagospodarowania terenów. Obszar prezentuje walory widokowe typowe dla pejzaży wiejskich. Nie jest to jednak krajobraz monotony, ponieważ teren wykazuje delikatne nachylenie w kierunku zachodnim/północno-zachodnim, a na urozmaicenie planu strukturalnego wpływa obecność drzew (również tych poza granicami obszaru). Niezaprzeczalnym atutem jest również bezpośrednie sąsiedztwo jeziora i roślinności nadjeziornej. Nie występują tam elementy, które mogłyby obniżać wartość estetyczną obszaru. O wysokich walorach krajobrazowych obszaru świadczy wskazanie go w audycie krajobrazowym województwa jako krajobrazu priorytetowego (kod krajobrazu: 04-314.73-06). Walory krajobrazowe obszaru należy ocenić pozytywnie.

6.3. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Obszar objęty projektem planu zlokalizowany jest w wielofunkcyjnej części gminy, będącej pod wpływem funkcji rekreacyjnej i ekologicznej, wynikającej z obecności jeziora. W otoczeniu obszaru występują grunty orne, zadrzewienia, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa, a ze względu na sąsiedztwo jeziora – letniskowa. Gleby w obrębie analizowanej działki przedstawiają średnio korzystne warunki pod względem rozwoju rolnictwa (głównie klasa RIV-RV, lokalnie III klasa). Biorąc pod uwagę korzystne warunki geotechniczne sprzyjające lokalizowaniu zabudowy, dostępność komunikacyjną, a także bliskie sąsiedztwo terenów cennych pod względem przyrodniczym oraz krajobrazowym, wchodzących w skład obszarów chronionych, można uznać, że wprowadzenie nowych elementów zagospodarowania terenu jest odpowiednie z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju.

6.4. Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych

W chwili obecnej na obszarze projektu planu generalnie nie występują przeciwwskazania ekologiczne i fizjograficzne do wprowadzenia nowej zabudowy, obiektów budowlanych, infrastrukturalnych. Warunki geologiczne i wodne są korzystne do posadawiania budynków, nie utrudniają fundamentowania oraz nie powodują konieczności kosztownych prac związanych z wymianą gruntu. Brak zaobserwowanej fauny i flory chronionej umożliwia realizację przedsięwzięć budowlanych. Zalecane jest jednak odpowiednie odsunięcie obiektów od linii brzegowej Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego, zapewniające ochronę roślinności występującej w strefie brzegowej zbiornika, a także ograniczające nacisk na powierzchnię terenów o większym nachyleniu. Ponadto wskazane jest stosowanie rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, ograniczających negatywny wpływ na środowisko wodno-gruntowe, nowa zabudowa nie powinna mieć charakteru intensywnego, z zapewnionym odpowiednio wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej. Generalnie można przyjąć, iż na analizowanym obszarze występuje przydatność przyrodniczych elementów fizjograficznych dla potrzeb budownictwa.

7. CHARAKTERYSTYKA PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU, W TYM SZCZEGÓLNIE DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Obniżenie jakości poszczególnych komponentów środowiska niemal zawsze oznacza pojawienie się konkretnego, sparametryzowanego i możliwego do rozwiązania problemu środowiskowego. Poniżej przedstawiono dominujące i potencjalne zagrożenia stanu środowiska w odniesieniu do wymienionych powyżej źródeł zagrożeń. Podjęto próbę oceny tendencji, intensywności oraz dynamiki zmian procesów w środowisku obszaru opracowania.

W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występuje zabudowa mieszkaniowa, dlatego też nie występuje zagrożenie dla **powietrza** atmosferycznego w postaci emisji niskiej. Obszar nie jest też narażony na zjawisko emisji napływowej. Na jakość powietrza przekładać może się ruch komunikacyjny w obrębie dróg występujących w otoczeniu. Analizowany obszar graniczy jednak z drogą gminną, która ze względu na niskie natężenie ruchu pojazdów nie przyczynia się w znaczny sposób do emisji pyłów zawieszonych czy spalin i gazów wydechowych. Dodatkowo pozytywnie na warunki aerosanitarne wpływają zadrzewienia i wody powierzchniowe zlokalizowane w sąsiedztwie obszaru. Ponadto ukształtowanie terenu jest korzystne pod względem możliwości przewietrzania, a znaczny udział terenów otwartych sprzyja stosunkowo dobrej jakości powietrza. Stan aerosanitarny przedmiotowych terenów można uznać za korzystny.

Pierwotnie wykształconymi **glebami** w granicach obszaru opracowania były gleby płowe oraz deluwialne. W granicach analizowanego obszaru gleby nie uległy znacznym przekształceniom, poza zabiegami agrotechnicznymi oraz pracami ziemnymi związanymi z prowadzeniem infrastruktury technicznej. W związku z występowaniem powierzchni niezagospodarowanych możliwe są w przyszłości przekształcenia powierzchni terenu ze względu na posadowienie nowej zabudowy czy prowadzenie ciągów komunikacyjnych. Generalnie na analizowanym obszarze nie zachodzą procesy prowadzące do degradacji gleb. Obszar nie wykazuje znacznych zmian w stosunku do naturalnie wykształconej rzeźby terenu. Nie zachodzą tam obecnie procesy erozyjne i inne mogące doprowadzić do degradacji powierzchni ziemi.

Obszar objęty opracowaniem leży w strefie niskiej podatności na degradację **wód** podziemnych. Jest to uwarunkowane litologią osadów powierzchniowych i poziomów wodonośnych. Wody podziemne są izolowane przed negatywnym wpływem czynników z powierzchni terenu, dzięki warstwie glin zwałowych. Ułatwiony jest natomiast spływ powierzchniowy do Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego, co może rzutować na jakość wód zbiornika. W granicach obszaru i jego najbliższym otoczeniu opracowania nie zidentyfikowano jednak ognisk zanieczyszczeń środowiska wodno-gruntowego, poza opadem pyłu wzdłuż dróg.

Stan JCWPd nr 36, zgodnie z danymi Państwowej Służby Hydrogeologicznej, oceniono jako dobry – za dobry uznano stan zarówno chemiczny jak i ilościowy. Jako cel środowiskowy wskazano dobry stan chemiczny i ilościowy. Stwierdzono też, iż nie zachodzi ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Zgodnie z danymi Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej JCWPrz Szumionka wykazała stan zły. Jako cel środowiskowy wskazano dobry potencjał i stan chemiczny. Jednocześnie stwierdzono zagrożenie osiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

W 2021 r. przeprowadzono ocenę stanu Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego. Ocena biologiczna wykazała II klasę wód, fizykochemiczna poniżej stanu dobrego, a potencjał ekologiczny umiarkowany. W konsekwencji stan jednolitej części wód oceniono jako zły. Wpływ na jakość wód powierzchniowych ma w tym kontekście głównie działalność rolnicza i stosowanie nawozów sztucznych.

Z wykonanych przez WIOŚ pomiarów akustycznych wynika, że problemy w zakresie **hałasu** występują przy głównych drogach krajowych, drogach obciążonych znacznym udziałem pojazdów ciężkich w potoku ruchu, odcinkach autostrad i w centrach miast. Obszar objęty projektem planu sąsiaduje na wschodzie z drogą gminną nr 10322C. Nie jest to jednak trasa o znacznym natężeniu

ruchu, której funkcjonowanie mogłoby przyczynić się do przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu. Wobec powyższego można uznać, że klimat akustyczny analizowanego obszaru jest korzystny.

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia związane z niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym (w zakresie częstotliwości od 0 do 300 GHz) jest obecnie ustawa Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 647) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448). Na analizowanym obszarze nie występują obiekty mogące powodować ponadnormatywną emisję pola elektromagnetycznego.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia **poważnej awarii przemysłowej** (Dz. U. z 2016 r. poz. 138) na analizowanym obszarze ani w jego pobliżu nie zlokalizowano zakładów o zwiększonym ryzyku i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

8. CHARAKTERYSTYKA POTENCJALNYCH ZMIAN ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

W warunkach aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania projektu planu, w niedalekiej przyszłości należy spodziewać się:

Tabela 1. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku uchwalenia planu

Element środowiska	Prognozowany trend	Przewidywane zmiany w wyniku braku uchwalenia planu
powietrze	utrzymanie stanu	brak wpływu
wody podziemne	utrzymanie stanu	brak wpływu
bioróżnorodność	powolna eutrofizacja siedlisk, zmniejszenie bioróżnorodności na rzecz gatunków o niskich wymaganiach	przyspieszenie procesów eutrofizacji i degradacji obszarów niezadbanych
hałas	utrzymanie stanu	brak wpływu

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURY 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Jak już wspomniano wcześniej, celem sporządzenia przedmiotowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobu ich zagospodarowania i zabudowy. Zadaniem planowanego zagospodarowania jest poprawa warunków funkcjonowania terenu, wyeliminowanie konfliktów przestrzennych i funkcjonalnych oraz stworzenie podstawy do poprawy ich funkcji. Zidentyfikowane źródła oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu dotyczą głównie możliwości powstania zabudowy usługowej, mieszkaniowej jednorodzinnej oraz towarzyszącej jej infrastruktury technicznej.

Wprowadzanie gazów lub pyłów do atmosfery

Projekt planu w zakresie zabudowy przewiduje możliwość powstania zabudowy usług turystyki lub mieszkaniowej jednorodzinnej. Będą to obiekty, których funkcjonowanie może przyczynić się do wzrostu emisji z systemów grzewczych. Wprowadzony zostanie jednak sposób ogrzewania z wykorzystaniem indywidualnych urządzeń zasilanych gazem, energią elektryczną lub innych paliw i technologii, w tym pochodzących ze źródeł energii odnawialnej, z wyłączeniem lokalizacji

elektrowni wiatrowych. Plan gwarantuje tym samym utrzymanie normatywnych wartości emisji gazów i pyłów wprowadzanych do atmosfery.

Udział w emisji zanieczyszczeń powietrza będą mieć również pojazdy, głównie osobowe dojeżdżające do terenów usług lub miejsca zamieszkania. Nie przewiduje się jednak, aby realizacja nowej zabudowy miała wpłynąć na znaczący wzrost emisji komunikacyjnej w tym rejonie. Z uwagi na to, że projektowana droga ma charakter wewnętrzny (KR) nie prognozuje się takiego oddziaływania, które mogłoby spowodować niedotrzymanie standardów środowiskowych w zakresie oddziaływań na powietrze atmosferyczne.

Analiza zmian klimatycznych oraz negatywnych skutków z nich wynikających, dla terenu opracowania

Realizacja ustaleń planu będzie wiązała się ze zmianami przestrzenno-funkcjonalnymi, wynikającymi z lokalizacji nowej zabudowy z towarzyszącą infrastrukturą i związanego z tym uszczelnienia powierzchni. Lokalizacja nowej zabudowy wpłynie na zmianę przepływu powietrza na tych terenach, a pojawienie się powierzchni utwardzonych, uszczelnionych może wpłynąć na wzrost temperatury podłoża. W wyniku tych działań mogą nastąpić zmiany mikroklimatu, jednak biorąc pod uwagę skalę inwestycji nie będą one na tyle intensywne, by w sposób znaczący wpłynąć na warunki klimatyczne obszaru, tym bardziej na klimat w skali globalnej.

W planie zadbano o utrzymanie udziału powierzchni biologicznie czynnej, na poziomie 30-40% na poszczególnych terenach, co wpłynie łagodząco na potencjalne zmiany klimatu lokalnego wynikające ze zwiększenia powierzchni zabudowanych i utwardzonych. Zachowanie części obszaru w postaci niezabudowanej, rolniczej (teren RN) będzie sprzyjać wymianie powietrza. Zastosowane rozwiązania dotyczące systemów grzewczych ograniczą emisję pyłów i gazów cieplarnianych. Dodatkowo sprzyjające dla warunków mikroklimatycznych będą również ustalenia ograniczające możliwość realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt planu nie wprowadza przeznaczenia, z którym związane jest zagospodarowanie mogące w sposób znaczący wpłynąć na lokalne warunki klimatyczne, tym bardziej na klimat w skali globalnej.

Wytwarzanie odpadów

Na analizowanym obszarze generowane odpady będą miały głównie charakter odpadów komunalnych. W strumieniu odpadów będą mogły znajdować się niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych (np. zużyte baterie, leki, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny). Oszacowanie ich rodzaju i ilości jest niemożliwe na etapie projektu planu, wiadomo jednak, że powstanie konieczność ich zagospodarowania. Zgodnie z ustaleniami planu gromadzenie odpadów stałych ma się odbywać w zamykanych, przenośnych pojemnikach do czasowego gromadzenia tych odpadów, w ilości dostosowanej do potrzeb, zlokalizowanych z zachowaniem estetyki i izolacji, z zapewnieniem odpowiedniego dostępu dla ich wywozu, z zachowaniem przepisów odrębnych. Wobec tego nie prognozuje się negatywnego oddziaływania pod względem wytwarzania odpadów.

Uwarunkowania związane z ochroną środowiska wynikające z realizacji infrastruktury ściekowej w kontekście wymogów określonych w art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.)

W kontekście wymagań art. 83 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.) tereny gminy Cekcyn zostały objęte działaniami w zakresie uporządkowania sposobu gospodarowania ściekami komunalnymi w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W związku z tym, podjęto uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Cekcyn, w ramach której tereny gminy podłączane są do systemu zbiorczego odprowadzania ścieków z oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Cekcyn (Uchwała nr XX/205/20 Rady Gminy Cekcyn z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Cekcyn (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2020 r. poz. 6801)).

W związku z funkcjonowaniem nowej zabudowy nastąpi zwiększenie ilości ścieków sanitarnych. Przewiduje się ich odprowadzanie do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. Do czasu jej realizacji dopuszczono tymczasowo gromadzenie ścieków w szczelnych bezodpływowych zbiornikach na nieczystości płynne. Obszar znajduje się poza granicami wyznaczonej aglomeracji, jednak istnieje techniczna możliwość realizacji przyłączy do sieci. Przy założeniu, że ścieki w całości będą odprowadzane kanalizacją nie będą stanowić zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego. W tym zakresie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko, lecz ze względu na położenie w zlewni bezpośredniej jeziora zalecane jest dążenie do jak najszybszego skanalizowania obszaru.

Emisja hałas

Obecnie na przedmiotowym obszarze nie występują problemy w zakresie oddziaływania hałas. Przedmiotowe tereny są oddalone od uciążliwych źródeł hałas, do jakich zalicza się m.in. drogi powiatowe czy wojewódzkie. W otoczeniu obszaru występują jedynie drogi dojazdowe do istniejących zabudowań (drogi gminne), które nie wpływają znacząco na wzrost poziomu hałas. Nie przewiduje się, aby wzdłuż tych tras mogło dochodzić do przekroczenia dopuszczalnych norm hałas, również w przyszłości.

W związku z realizacją zabudowy na terenach objętych planem, może dojść do zwiększenia natężenia ruchu samochodów, dojeżdżających do terenów usług i miejsc zamieszkania. Ze względu na rozwój usług turystyki, a co za tym idzie większy ruch turystyczny w rejonie, szczególnie w porze letniej, może być odczuwalne większe natężenie hałas komunikacyjnego. Będą to w większości jednak samochody osobowe, które nie powinny znacząco przyczyniać się do zwiększenia uciążliwości akustycznych. Nie prognozuje się zatem znaczącego wzrostu emisji hałas w wyniku realizacji przedmiotowego planu. Projekt planu przewiduje odpowiednie rozwiązania w zakresie ochrony akustycznej. Dla terenu obowiązywać mają dopuszczalne poziomy hałas ustalone w przepisach odrębnych. Dodatkowo budynki nakazano skutecznie zabezpieczać przed hałasem i drganiami. W związku z powyższym nie prognozuje się znaczącego wzrostu emisji hałas w wyniku realizacji przedmiotowego planu, a przyjęte rozwiązania pozwalają na dostateczną ochronę akustyczną zabudowy zlokalizowanej w sąsiedztwie.

Emisja pól elektromagnetycznych

W projekcie planu określono zasady modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury technicznej. W ramach takiego przeznaczenia mogą mieścić się obiekty i urządzenia emitujące promieniowanie elektromagnetyczne do środowiska. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustalono zasilanie z istniejących i projektowanych linii kablowych, z zachowaniem przepisów odrębnych. Dopuszczono możliwość budowy stacji transformatorowych oraz pozyskanie energii ze źródeł odnawialnych, z wyłączeniem lokalizacji elektrowni wiatrowych. Z uwagi na obowiązujące przepisy prawa i wymóg separacji obszarów o ponadnormatywnym oddziaływaniu promieniowania elektromagnetycznego, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko w tym zakresie.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

W obecnym i projektowanym stanie zainwestowania obszaru nie ma ryzyka wystąpienia nadzwyczajnych awarii ani na obszarze projektu planu, ani w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Bezpośrednio w terenie opracowania może dojść do awarii związanych z transportem materiałów niebezpiecznych (możliwość transportu materiałów niebezpiecznych i toksycznych środków przemysłowych przez całą dobę), najczęściej są to paliwa płynne oraz skroplone gazy i mieszaniny węglowodorów gazowych. Jest to zagrożenie powszechne i nie wymaga odrębnych zapisów w miejscowym planie.

Niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu

W związku z realizacją planu, na przedmiotowym obszarze powstaną nowe budynki oraz związana z nimi infrastruktura techniczna. Na etapie realizacji nowej zabudowy mogą powstać chwilowe zmiany w przypowierzchniowej warstwie gruntu, jednak presje ustaną wraz z zakończeniem robót

budowlanych. Opisywany teren nie posiada walorów w postaci ukształtowania terenu wymagającego zabiegów ochronnych – poza zachodnimi obrzeżami obszaru. Występują tam tereny o nachyleniu około 8%, stąd nie zaleca się tam lokalizowania zabudowy. Projekt planu uwzględnia takie uwarunkowania poprzez odsunięcie linii zabudowy od zachodniej granicy obszaru. Dodatkowo ustalono, że podczas realizacji ustaleń planu, zakres prac ziemnych powinien sankcjonować w maksymalnym stopniu istniejące ukształtowanie terenu. Na obszarze objętym projektem nie przewiduje się więc powstania takich zmian, które wpłyną niekorzystnie na rzeźbę terenu.

Wykorzystywanie zasobów środowiska

Na istniejące zasoby środowiska składa się roślinność pól uprawnych wraz z gatunkami segetalnymi. Urozmaicenie stanowią zadrzewienia przy południowej granicy obszaru. Nie występują tu jednak drzewa, które spełniałyby wymagania, jakie spełniać muszą obiekty uznawane za pomniki przyrody. Generalnie obszar planu charakteryzuje się niską bioróżnorodnością, choć przylega do terenów cennych pod względem przyrodniczym – Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego i roślinności wzdłuż jego linii brzegowej, a przez faunę jest wykorzystywany raczej jako trasa przelotu czy korytarz migracyjny niż miejsce stałego bytowania.

W projekcie planu wyznaczono tereny pod zabudowę – usług turystyki lub mieszkaniową jednorodziną, w związku z czym przewiduje się zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych w granicach analizowanego obszaru. W planie zagwarantowano jednak minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30-40% powierzchni działki budowlanej (w zależności od terenu), która pozwoli na dalszy rozwój roślinności. W związku z powyższym może zostać urozmaicony skład gatunkowy flory, a przez to wzrośnie różnorodność biologiczna przedmiotowego obszaru. Przyjęte rozwiązania gwarantują zachowanie najcenniejszych terenów aktywnych przyrodniczo, czyli związanych z Jeziorem Wielkim Cekcyńskim, a także fragmentu użytków rolnych o wysokiej bonitacji gleb (klasa IIb), których ochrona przyczynia się do zachowania równowagi ekologicznej oraz zapewnienia ciągłości procesów przyrodniczych. W granicach obszaru nie stwierdzono miejsc stałego bytowania fauny czy też cennych gatunków flory. Nie powinno również dojść do zakłócenia tras migracji zwierząt, ponieważ ze względu na wpływ antropopresji tereny te są mniej atrakcyjne i dostępne dla fauny aniżeli szlaki zlokalizowane na zachód od analizowanego obszaru, w obrębie rynny cekcyńskiej.

Ustalenia projektu planu przewidują stosowanie odpowiednich przepisów odrębnych w stosunku do Obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie i Otuliny Tucholskiego Parku Krajobrazu, ze względu na położenie analizowanego obszaru w ich granicach.

W planie zadań ochronnych (PZO) obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB2200099 jako zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk będącymi przedmiotami ochrony, wskazano głównie: osuszanie mokradeł, obniżanie poziomu wód gruntowych i powierzchniowych, intensyfikację gospodarki rybackiej na stawach hodowlanych, renowacje stawów, zaprzestanie gospodarki rybackiej na stawach hodowlanych skutkujące ich osuszaniem, zmiany poziomu wody na stawach hodowlanych w okresie lęgowym, drapieżnictwo norki amerykańskiej, krukowatych, turystyczne i rekreacyjne zagospodarowanie brzegów jezior, płoszenie i penetrację siedlisk przez ludzi, m.in. turystyka wodna, wycinanie i wypalanie szuwarów m.in. pozyskiwanie trzciny, niszczenie gniazd w wyniku czynników naturalnych, m.in. warunki meteorologiczne, jak wiatr o dużej prędkości, obłamywanie konarów, zalesianie śródleśnych terenów podmokłych, regulacja leśnych cieków, kolizje z napowietrznymi liniami energetycznymi, kolizje z turbinami elektrowni wiatrowych na trasach przelotu i na lęgowiskach, zmianę użytków zielonych w pola orne, niepokojenie przez ludzi w miejscach lęgowisk i zimowisk oraz w trakcie migracji, utratę siedlisk w wyniku zalesiania śródleśnych terenów otwartych, zabudowę letniskową oraz całoroczną brzegów lasów, stanowiące ważne miejsce żerowiskowe. Jako cele działań ochronnych wymieniono przede wszystkim utrzymanie właściwego, nie pogorszonego stanu ochrony populacji lęgowej gatunków, uzupełnienie stanu wiedzy o rozmieszczeniu populacji lęgowej oraz o wpływie polowań na stan gatunków.

Tereny objęte projektem planu nie stanowią stałego miejsca bytowania ornitofauny, będącej przedmiotem ochrony ww. Obszaru Natura 2000. Planuje się utworzenie tam terenów usług turystyki, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zatem na przedmiotowym obszarze może pojawić się wzmożona presja akustyczna związana z ruchem turystycznym, szczególnie w porze letniej. Nie przewiduje się jednak by mogły tam powstać inwestycje, które wpłyną negatywnie na środowisko obszaru, w tym roślinność nadjeziorną, która stanowi bez wątpienia cenniejszy obszar od analizowanych terenów otwartych, niezagospodarowanych. Możliwa do realizacji zabudowa nie zajmie znacznych powierzchni. Nowe obiekty nie zostaną wprowadzone na tereny cenne pod względem przyrodniczym, ponieważ takowych na analizowanym obszarze nie stwierdzono. Obszar objęty projektem planu nie był wykorzystywany jako miejsce gniazdowania czy stałego bytowania awifauny, zatem przyjęcie planu nie powinno mieć negatywnego wpływu na przedmiot ochrony obszaru Bory Tucholskie. Zmieni się jedynie funkcja terenu, która jednak ze względu na rozwiązania przyjęte w planie nie powinna być uciążliwa dla sąsiednich terenów, a także przelatującej ornitofauny. W odniesieniu do PZO należy stwierdzić, iż ustalenia projektu planu nie noszą znamion zagrożenia dla populacji gatunków będących przedmiotem ochrony.

W stosunku do wartości objętych ochroną w Otulinie Tucholskiego Parku Krajobrazowego również nie przewiduje się negatywnych oddziaływań. Zagospodarowanie obszaru ulegnie zmianom – powstanie nowa zabudowa, jednak z zachowaniem dbałości o estetykę zabudowy występującej w okolicy i z zachowaniem stosownej odległości od jeziora. W projekcie planu wprowadzono obowiązek zagospodarowania terenu prowadzący m.in. do utrzymania i ochrony różnorodności form krajobrazowych, zatem ustalenia planu nie powinny znacząco naruszyć walorów krajobrazowych obszaru i okolicy. Nie prognozuje się więc negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody i krajobraz.

Wody powierzchniowe i podziemne

W projekcie planu ustalono, że odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do gruntu ma odbywać się z zachowaniem przepisów odrębnych. Dopuszczono realizację kanalizacji deszczowej. Przy założeniu, że wody opadowe przed wprowadzeniem do gruntu zostaną odpowiednio podczyszczone, nie przewiduje się ich negatywnego oddziaływania na środowisko wodno-gruntowe. Dodatkowo ustalono, że działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony jakości wód podziemnych. Jest to szczególnie istotne w kontekście kierunku spływu wód podziemnych i położenia w bezpośredniej zlewni Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego.

Odprowadzenie ścieków docelowo do kanalizacji sanitarnej oraz zaproponowane zabezpieczenia w zakresie wód opadowych i roztopowych zabezpieczą wody powierzchniowe i podziemne przed wzrostem poziomu zanieczyszczeń. Rozwiązania tymczasowe również nie powinny wpłynąć negatywnie na środowisko wodno-gruntowe. W tym kontekście nie przewiduje się negatywnego wpływu na wody powierzchniowe lub podziemne, w tym dla JCWP Szumionka oraz JCWPd nr 36.

Krajobraz

Obszar objęty projektem planu stanowią obecnie tereny otwarte, niezagospodarowane. Na jego obrzeżach wzdłuż drogi gminnej rozwija się pospolita roślinność antropogeniczna o niskich wymaganiach. Urozmaicenie struktury przyrodniczej stanowi zieleń wysoka oraz roślinność nadjeziorna. Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie, związane z możliwością powstania nowych budynków, terenów utwardzonych, a tym samym zmniejszeniem powierzchni terenów biologicznie czynnych. Pozytywnym aspektem będzie w tym przypadku harmonijny rozwój całego analizowanego terenu, dzięki ustaleniom dążącym do zachowania ładu przestrzennego. W planie wyznaczono maksymalne nieprzekraczalne linie zabudowy, ustalono parametry zabudowy jak maksymalna wysokość czy rodzaje dachów, a także ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, dzięki czemu nowe obiekty nie będą odbiegały od standardowej fizjonomii zabudowy wiejskiej.

Zgodnie z zaleceniami zawartymi w Audycie Krajobrazowym województwa kujawsko-pomorskiego dla krajobrazu priorytetowego 04-314.73-06, w granicach którego znajduje się obszar, ustalono także zasady jednolitej kolorystyki elewacji i dachów w obrębie zespołów zabudowy. Elewacje powinny być utrzymane w stonowanych, pastelowych barwach (biel, szarość, beż), natomiast pokrycia dachowe w kolorystyce nawiązującej do barw naturalnych, takich jak terakota, bordo, brąz, szarość i czerń. Jednocześnie zakazano stosowania intensywnych i jaskrawych kolorów, które mogłyby zakłócać spójność krajobrazową. Dzięki wprowadzeniu tych wskaźników i parametrów zabudowy, nowe obiekty będą nawiązywać do fizjonomii zabudowy wiejskiej gminy i z czasem wpisze się w istniejący krajobraz. W planie zadbane również o krajobraz kulturowy poprzez odesłanie do przepisów odrębnych. W tym kontekście zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu nie powinny przyczynić się do pogorszenia wartości estetycznej obszaru. Dzięki zachowaniu znacznej powierzchni obszaru w postaci biologicznie czynnej, walory widokowe terenów będą nawiązywać do zieleni występującej w otoczeniu, głównie zadrzewień występujących w pobliżu Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego. Powstanie nowej zabudowy nie powinno zdominować krajobrazu i wpływać negatywnie na walory widokowe okolic jeziora.

Ochrona zdrowia i życia ludzi w kontekście istniejących oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym analiza możliwych konfliktów społecznych

W odniesieniu do zdrowia i życia ludzi należy podkreślić, że:

- plan wprowadza zakaz lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, zgodnych z przepisami odrębnymi;
- ustalono, że działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony przyrody oraz ochrony jakości wód podziemnych;
- dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progową poziomu hałasu regulują przepisy odrębne, w związku z czym nie powinno dojść do przekroczenia wyznaczonych standardów, a w razie ich wystąpienia należy stosować odpowiednie regulacje prawne;
- realizacja nowej zabudowy i jej funkcjonowanie nie spowoduje zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego oraz powietrza atmosferycznego, dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, co jest ważne ze względu na zachowanie powierzchni biologicznie czynnych oraz sąsiedztwo wód powierzchniowych;
- ustalone przeznaczenie terenów nie powinno skutkować zagrożeniem konfliktami społecznymi (które często wybuchają w obawie o zdrowie ludności), ponieważ projekt planu nie przewiduje zagospodarowania terenu, które stwarzałoby znaczne uciążliwości dla ludności zamieszkującej sąsiednie tereny. W planie przewidziano realizację terenu usług turystycznych oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przy jednoczesnym zachowaniu części w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym. Dopuszczono lokalizację terenowych urządzeń sportu i rekreacji, placu zabaw oraz zieleni towarzyszącej. Przewidziane rozwiązania planistyczne nie powinny wpływać negatywnie na środowisko, w tym na sąsiadujące jezioro. Planowane zagospodarowanie wpłynie pozytywnie na lokalną społeczność poprzez zapewnienie nowych miejsc służących wypoczynkowi czy rekreacji. Ryzyko konfliktu społecznego wokół planowanych funkcji jest niskie.

10. OPIS STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYMI ZNACZĄCYMI SKUTKAMI DLA ŚRODOWISKA I OBSZARÓW NATURA 2000

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiąże się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w planie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Na obszarze projektu planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego. W planie przewidziano realizację obiektów usługowych oraz mieszkaniowych, mogących występować samodzielnie lub wspólnie. Dopuszczono również lokalizację terenowych urządzeń sportu i rekreacji, placu zabaw oraz zieleni towarzyszącej. Na terenach tych ryzyko zaistnienia znaczących oddziaływań wiązać może się jedynie z realizacją infrastruktury technicznej, co do której nie przewiduje się, aby mogła być inwestycją wpływającą znacząco negatywnie na środowisko analizowanego obszaru. W kontekście obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie, gdzie przedmiotem ochrony jest awifauna, nie przewiduje się negatywnych skutków dla stanu populacji gatunków. Obszar projektu planu wykorzystywany jest przez ptaki głównie jako trasa przelotu, nie przedstawia bowiem na ogół wartości odpowiednich dla ich stałego siedliska. Nie przewiduje się zatem, aby w wyniku realizacji projektu planu mogły powstać inwestycje wpływające znacząco negatywnie na środowisko analizowanego obszaru, kompleksu Borów Tucholskich, jak i sąsiednich terenów wiejskich.

11. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, A SZCZEGÓLNIC NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Ustalenia planu obejmują szeroki wachlarz narzędzi, mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji ustaleń opisywanego dokumentu, mając na celu ochronę wartości ekologicznych. Większość obiektów negatywnie oddziałujących na środowisko istnieje (i są zachowywane lub rozbudowywane) i można jedynie wprowadzić ustalenia mające na celu ograniczenie dalszego negatywnego oddziaływania.

Skuteczność zapisów w ograniczaniu presji na środowisko będzie można określić dopiero po analizie przyszłych danych monitoringowych, które określą przemiany jakie zajądą w środowisku obszaru i okolicy po realizacji planu. Niestety proces ten może być długotrwały, a ocena skutków realizacji projektowanego dokumentu obarczona niedoskonałościami, wynikającymi np.: z niepełnego zakresu realizacji lub zmian, jakie zostaną wprowadzone przez dokumenty wyższej rangi.

Biorąc pod uwagę rodzaj funkcji wprowadzonej przez plan jak również skalę jej oddziaływania oraz charakter otoczenia planu nie zachodzi potrzeba wprowadzania, innych niż zastosowane w planie, rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, a szczególnie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000.

12. INFORMACJE O STOSOWANYCH METODACH SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Określanie przyszłych oddziaływań na środowisko na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego posiada liczne metodyki, które dobierane są indywidualnie do prognozy w zależności od charakteru funkcji i wielkości obszaru objętego planem. Prognozowanie powinno uwzględniać heterogeniczność i nieliniowość zjawisk i uwarunkowań środowiskowych obszaru opracowania, zarówno w sferze biotycznej, jak i abiotycznej oraz możliwości legislacyjno-prawne ustanawiania przyszłego przeznaczenia i warunków zainwestowania terenów.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania wytypowano następujące metody ocen oddziaływania na środowisko, które zostały wykorzystywane w Prognozie i pomogły w określeniu przyszłych oddziaływań na środowisko:

1. Prognozowanie przez analogię: polega na bazowaniu na wynikach obserwacji i pomiarów dotychczas wykonanych podobnych inwestycji i porównaniu ich z planowanymi, o podobnych parametrach.
2. Prognozowanie eksperckie: oparte na bazie wiedzy, doświadczenia i intuicji eksperta, metoda ta z uwagi na wysoką skuteczność jest najczęściej stosowaną metodą w oś. Bardzo często jest ona łączona z metodą prognozowania przez analogię. W prognozowaniu eksperckim wykorzystuje się informacje ze źródeł istniejących oraz dane zebrane poprzez monitoring lub pomiary i wizje terenowe.

W opracowaniu Prognozy zastosowano podejście metodyczne polegające na ilościowym i jakościowym scharakteryzowaniu zagrożeń i presji, jakie przyszłe inwestycje, które zostaną zrealizowane na podstawie zapisów zmiany planu, będą wywierać na środowisko. Dzięki takiemu podejściu każdą z przyszłych inwestycji jako potencjalne źródło presji – stresora, które w zależności od charakteru oddziaływać będzie w rozmaity sposób na poszczególne komponenty środowiska. Najpierw przeanalizowano sieć powiązań pomiędzy komponentami środowiska a źródłami presji. Dzięki temu, w drugim etapie, stało się możliwe określenie oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych i skumulowanych na poszczególne komponenty środowiska. Takie postępowanie zapobiega pominięciu któregośkolwiek komponentu w ocenie oddziaływania na środowisko obszaru opracowania.

13. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ OCENIANEGO DOKUMENTU

Miejscowy plan jest dokumentem wskazującym kierunki gospodarowania przestrzenią oraz zasady rozwoju i ochrony w oparciu o zaistniałe potrzeby i w korelacji z istniejącymi uwarunkowaniami. W wielu przypadkach rzeczywista ocena oddziaływania na środowisko będzie możliwa dopiero po realizacji ustaleń zawartych w planie.

Jeśli chodzi o postanowienia planu schemat badań może przyjąć formę od ogółu do szczegółu. Nie mniej wszelkie badania i analizy należałoby rozpocząć od przeanalizowania rozstrzygnięć przestrzennych, co w dużej mierze wykonano w opracowaniu ekofizjograficznym:

1. które tereny przeznaczyć pod zabudowę, a które tereny pozostawić jako otwarte,
2. sprawdzić strukturę przyrodniczą terenów przeznaczonych pod zabudowę,
3. określić dopuszczalne formy zabudowy i zagospodarowania terenu.

Powyższe analizy już na etapie sporządzania planu pozwolą na symulację skutków realizacji ustaleń na środowisko pod kątem dynamiki zmian powierzchni otwartych, integralności terenów otwartych, a także w relacjach z otoczeniem zewnętrznym.

14. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Na opisywanym obszarze występują tereny chronione w ramach Obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 (Dyrektywa Ptasia). W stosunku do przedmiotu ochrony obszaru projekt planu nie wprowadza takich funkcji, a w ich ramach obiektów, które mogłyby wywierać negatywne konsekwencje w stosunku do chronionej ornitofauny. Biorąc pod uwagę zasięg oddziaływania nowych inwestycji na populację gatunków chronionych można stwierdzić, iż obszar objęty planem może być wykorzystywany jedynie w charakterze trasy przelotu. W rejonie opracowania chroniona awifauna może przebywać przede wszystkim w bezpośrednim pasie terenu przy Jeziorze Wielkim Cekcyńskim. Odsunięcie linii zabudowy od zachodniej granicy planu, gwarantuje jednak zachowanie tych terenów niezabudowanych. W stanie obecnym na analizowany obszar składają się tereny niezabudowane, użytki rolne, które nie przedstawiają szczególnej wartości dla ornitofauny pod względem siedliskowym. Przedmiotowe tereny pozostają pod stałym wpływem czynników

antropogenicznych – głównie drogi gminnej, ale też zabudowy. W związku z powyższym przedmiotowe tereny mogą być wykorzystywane jako trasa przelotu i przypuszczalnie funkcja ta zostanie utrzymana także po realizacji planu, ponieważ nie powstaną obiekty zagrażające przelotom ptaków. Jako największe zagrożenie dla OSO Bory Tucholskie wskazano m.in. zanieczyszczenie wód i problem odprowadzania ścieków. Problemy te jednak w dużej mierze zostały rozwiązane w sposób korzystny dla środowiska, a nowe zamierzenia będą realizowane zgodnie z wytycznymi dla obszarów chronionych. Nie przewiduje się również, aby miała znacząco wzrosnąć presja akustyczna na terenach nadjeziornych. Mając na uwadze powyższe kwestie nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na stan liczebności populacji gatunków chronionych w ramach Dyrektywy Ptasiej, a tym samym funkcjonowanie i integralność obszarów Natura 2000.

15. ANALIZA WARIANTOWA

Analizę wariantową przeprowadza się w oparciu o zasadę prewencji i przezorności, która zawiera racjonalne rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie lub wyjaśnienie braku rozwiązań.

W przypadku omawianego planu można wskazać dwa warianty działania:

- zachowanie obszaru w obecnym stanie, dalsze funkcjonowanie terenów z zachowaniem aktualnych trendów środowiskowych, bez możliwości rozwoju obszaru w konkretnym kierunku ze względu na brak miejscowego planu;
- przyjęcie projektu miejscowego planu, a tym samym możliwość realizacji zabudowy usług, mieszkaniowej jednorodzinnej na przedmiotowym obszarze, przy jednoczesnym dążeniu do ochrony środowiska naturalnego.

Pewne jest, że w wyniku realizacji ustaleń planu powierzchnia biologicznie czynna ulegnie zmniejszeniu, jednak nie będą to zmiany powodujące negatywne przekształcenia w środowisku. Przewidziany zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko uniemożliwia realizację inwestycji godzących w uwarunkowania środowiska, a co szczególnie ważne nie powinno dojść do zanieczyszczenia wrażliwego środowiska wodno-gruntowego. Dzięki zachowaniu znacznej części obszaru w postaci powierzchni biologicznie czynnej, tereny będą nawiązywać do funkcji ekologicznej, związanej z Jeziołem Wielkim Cekcyńskim. Nowe inwestycje przyczynią się do zorganizowanego rozwoju obszaru, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, co przełoży się również pozytywnie na walory krajobrazowe.

Przedmiotowe tereny w stanie obecnym pozostają otwarte, niezagospodarowane. Biorąc pod uwagę korzystne warunki geotechniczne, dostępność komunikacyjną oraz położenie w sąsiedztwie jeziora i terenów cennych pod względem krajobrazowym zasadne jest przeznaczenie tych terenów pod usługi turystyczne lub zabudowę mieszkaniową, dzięki czemu lokalna społeczność zyska nowe miejsce służące rekreacji, wypoczynkowi. W planie wyznaczono maksymalne nieprzekraczalne linie zabudowy i precyzyjnie określono wskaźniki kształtowania zabudowy, w ramach spójnej koncepcji zabudowy. Nie spowoduje to degradacji krajobrazu, nie powinno też godzić w interes środowiska. Zaproponowane w projekcie miejscowego planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenu, sposobu jego zagospodarowania oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Planowane przeznaczenie nie odbiega też od wskazań dla strefy wielofunkcyjnej wyznaczonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn. W związku z tym zapisy planu są zgodne z polityką przestrzenną gminy.

16. WNIOSKI

Opisywany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kruszką, zawiera szereg działań:

1. łagodzących:
 - zakaz lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, zgodnych z przepisami odrębnymi;
 - działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony przyrody oraz ochrony jakości wód podziemnych;
 - obowiązek zagospodarowania terenu prowadzący do utrzymania i ochrony wartości przyrodniczych i różnorodności form krajobrazowych;
 - zakres prac ziemnych podczas realizacji ustaleń planu powinien sankcjonować w stopniu maksymalnym istniejące ukształtowanie terenu;
- 2) kompensujących:
 - dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego, pola magnetycznego oraz wartość progowa poziomu hałasu – zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - nakaz skutecznego zabezpieczania budynków przez hałasem i drganiami;
 - wymagany udział powierzchni biologicznie czynnej – minimum 30-40% powierzchni działki budowlanej dla poszczególnych terenów;
 - odprowadzanie ścieków do istniejącej i projektowanej sieci kanalizacji sanitarnej;
 - dopuszczenie realizacji kanalizacji deszczowej;
 - wykorzystywanie nisko- lub bezemisyjnych nośników energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło, w tym pochodzących ze źródeł energii odnawialnej.

Po przeanalizowaniu uwarunkowań środowiska obszaru planu, w nawiązaniu do jego otoczenia, można stwierdzić, że projektowany dokument wprowadza właściwe funkcje, zgodne z uwarunkowaniami, które nie będą skutkowały ponadnormatywnymi presjami na środowisko, i które mają odpowiednie tryby postępowania w przypadku naruszeń prawa.

17. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu jest dokumentem sporządzanym na podstawie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Prognoza ocenia rozwiązania zawarte w projekcie planu pod kątem potrzeby ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju. Do oceny rozwiązań zastosowano metodę analogii - stosowaną w ocenach oddziaływania na środowisko przy braku parametrów do obliczeń.

Analizowany obszar został przeznaczony głównie pod usługi turystyki, a także zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Dopuszczono realizację terenowych urządzeń sportu i rekreacji, placu zabaw oraz zieleni towarzyszącej. Zachowano część obszaru w dotychczasowym użytkowaniu rolniczym, z zakazem zabudowy. W celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej obszaru wydzielono drogę wewnętrzną.

Realizacja nowej zabudowy może przyczynić się do wzrostu natężenia hałasu komunikacyjnego, jednak nie prognozuje się tam przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Przewidziano rozwiązania w dostateczny sposób ograniczające oddziaływanie hałasu na zabudowę mieszkaniową. Projekt planu uwzględnia docelowo obowiązek odprowadzania zanieczyszczonych ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, a do czasu jej powstania dopuszcza się korzystanie ze szczelnych zbiorników bezodpływowych. Rozwiązano również kwestię odprowadzania wód opadowych i roztopowych

w sposób nieobciążający środowiska wodno-gruntowego. Dodatkowo ustalono, że działalność gospodarcza i inwestycyjna musi uwzględniać warunki wynikające z ochrony jakości wód podziemnych. Rozwiązania takie powinny zabezpieczyć wrażliwe na zanieczyszczenia środowisko wodno-gruntowe, co ma szczególne znaczenie w kontekście położenia obszaru w zlewni bezpośredniej Jeziora Wielkiego Cekcyńskiego. Nowa zabudowa ze względu na stosowanie nisko- lub bezemisyjnych źródeł ciepła nie przyczyni się do zmiany panującego topoklimatu oraz znacznego wzrostu zanieczyszczeń powietrza.

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w krajobrazie, jednak projekt planu ma na celu harmonijny rozwój terenu. Plan ustala maksymalne nieprzekraczalne linie zabudowy oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (minimum 30-40% powierzchni działki budowlanej), a także inne parametry mające na celu rozwój terenu zgodnie z zasadami ładu przestrzennego. Uwzględniono również rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu priorytetowego 04-314.73-06, w granicach którego znajduje się obszar, zawarte w Audycie krajobrazowym województwa kujawsko-pomorskiego. Wobec tego wygląd obszaru ulegnie zmianie, ale nie będą to przekształcenia obniżające jego wartość estetyczną co jest istotne m.in. ze względu na położenie obszaru nad Jeziorem Wielkim Cekcyńskim oraz na terenie obszarów chronionych tj. Obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie oraz Otuliny Tucholskiego Parku Krajobrazowego.

Plan obejmuje tereny niezabudowane, otwarte, a jego ustalenia mają prowadzić do wprowadzenia nowych obiektów oraz funkcjonowania obszaru w ramach jednolitych zasad, zgodnych z wymogami ładu przestrzennego. Obszar objęty opracowaniem jest terenem wiejskim, położonym nad jeziorem, nowe inwestycje, dzięki rozwiązaniom przyjętym w projekcie planu, nie powinny wpłynąć na warunki ekologiczne okolicy.

Na obszarze opracowania występują tereny chronione w ramach Obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie. Nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony obszaru, jak i wspomnianej otuliny oraz transgranicznego oddziaływania na środowisko. Rozwiązania zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwalają na efektywne wykorzystanie przestrzeni, są zgodne z przyrodniczymi predyspozycjami terenu oraz są prawidłowe z punktu widzenia potrzeb środowiska i zasad zrównoważonego rozwoju.

Reasumując, nie prognozuje się znaczącego, negatywnego oddziaływania na środowisko w wyniku wykonania ustaleń projektu uchwały. W wielu aspektach projekt planu korzystnie wpłynie na poprawę jakości środowiska, dzięki zaplanowanemu rozwojowi terenu.

18. OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008
o ocenach oddziaływania na środowisko

19. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- geoportal.gov.pl;
- geoserwis.gdos.gov.pl;
- Informacja dotycząca zakładów dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej województwa kujawsko-pomorskiego (stan na 31 stycznia 2021 r.);
- Internetowy Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- materiały Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;
- Opracowanie ekofizjograficzne do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kruszką, Pracownia Ochrony Środowiska i Systemów Informacji Geograficznej GEOECOM, Toruń 2023 r.;
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąba W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Cekcyn (Uchwała nr XXXV/328/18 Rady Gminy Cekcyn z dnia 5 września 2018 r.);
- Uchwała nr XX/205/20 Rady Gminy Cekcyn z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Cekcyn (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2020 r. poz. 6801);
- Uchwała nr XXXVI/369/22 Rady Gminy Cekcyn z dnia 23 września 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Kruszką;
- Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 kwietnia 2009 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Tucholskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2009 r. Nr 34, poz. 716);
- Rozporządzenie nr 59/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Tucholskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2006 r. Nr 58, poz. 1196);
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2016 r.;
- Wyniki Monitoringu i Oceny Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Jeziornych w latach 2016-2021, GIOŚ;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Tucholskie PLB220009 (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015 r. poz. 1183).

Paulina Matecka
uprawniona do wykonywania ocen
oddziaływania na środowisko
na podstawie art. 74a ustawy
z dnia 3 października 2008 r.
o ocenach oddziaływania na środowisko